

พฤติกรรมการเล่นพนันของเด็กและเยาวชน ในเขตกรุงเทพมหานคร

GAMBLING BEHAVIOR OF CHILDREN AND YOUTH IN OF BANGKOK AREA

1) กิตติวงศ์ สาสวด 2) สุพัฒน์ เศรษฐาคมกุล

อาจารย์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

1) Kitiwong Sasuad, 2) Supat Settacomkul

1,2) Lecturer Faculty of Management Science, Rajabhat Rajanagarindra University

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเล่นพนันของเด็กและเยาวชน ปัจจัยสาเหตุของการเล่นพนัน ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสาเหตุกับพฤติกรรมการเล่นพนันของเด็กและเยาวชน ผลกระทบของการเล่นพนัน ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเล่นพนันกับผลกระทบของการเล่นพนันของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างคือเด็กและเยาวชนที่เล่นการพนันในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 ราย โดยศึกษาเด็กและเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 15-25 ปีและสนทนากลุ่มเด็กและเยาวชน จำนวน 20 ราย ในเขตกรุงเทพมหานคร

จากผลการวิจัยพบว่า การให้น้ำหนักปัจจัยด้านสังคมที่ส่งผลต่อการเล่นพนันอยู่ในระดับมากที่สุดคือการมีเพื่อนเล่นการพนันส่งผลให้เล่นพนัน ปัจจัยด้านโครงสร้างที่ส่งผลในการเล่นพนันอยู่ในลำดับมาก คือ การได้รับสื่อข่าวสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับแหล่งพนัน วิธีการเล่นพนัน ปัจจัยด้านทัศนคติและแรงจูงใจในการเล่นพนันที่ให้น้ำหนักในระดับมากที่สุด ได้แก่ เป็นช่องทางหาเงินและต้องการเงินที่เสียไปคืน การให้น้ำหนักผลกระทบต่อด้านอารมณ์และสุขภาพกายอยู่ในลำดับมาก ได้แก่ เคยคิดเลิกพนันแต่เลิกไม่ได้ทำให้สูญเสียความมั่นใจ เครียดและปล่อยเลยตามเลย ผลกระทบด้านปฏิสัมพันธ์กับครอบครัวและสังคม ให้น้ำหนักในลำดับมาก ได้แก่ การโกหกคนในครอบครัวเพื่อการเล่นพนัน การทะเลาะกับคน ในครอบครัวเพราะการพนัน การขโมยเงินของคนในครอบครัวเพราะผลจากการพนัน และต้องกู้ยืมเงินมาเพื่อการเล่นพนัน ผลกระทบด้านพฤติกรรมเด็ก เกร และการศึกษาของเด็กและเยาวชนอยู่ในลำดับปานกลางทั้งหมด ได้แก่ การขาดเรียนเพราะไปเล่นการพนัน การเสียสมาธิหรือหลับในระหว่างเรียน ผลการเรียนตกต่ำเมื่อเทียบกับเพื่อน การถูกกล่าวโทษว่ากล่าวตักเตือนจากอาจารย์และครอบครัวหรือถูกจับกุม และสุดท้าย คือ ทำให้เข้าสู่พฤติกรรมเสี่ยงในการสูบบุหรี่ ดื่มสุรา หรือสิ่งเสพติดอื่น ๆ

คำสำคัญ : ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเล่นพนัน พฤติกรรมการเล่นพนัน ผลกระทบต่อการเล่นพนัน

Abstract

The purposes of this research were to study children and youth's gambling behavior in order to identify a number of factors, including the relationship between gambling factors and behavior, the impact of gambling, and the relationship between gambling behavior and its consequences on young people in Bangkok area. Quantitative and qualitative research were conducted. The sample comprised 400 children and youth between the ages of 15 and 25 and focus group discussion of 20 children from Bangkok area.

The research found that social factor which young people's decision to be a gambler at the highest level was that most of their friends were gamblers. The most influenced structural factor was information

on places and methods of gambling. The factor of attitude and motivation in becoming gamblers which influenced at the highest level was that gambling was a mean of making money and on the other hand, it was also a mean of getting money back. In terms of impact on physical and mental health, young adults wanted to quit gambling but couldn't do due to stress and prevailing feelings of loss of confidence. In terms of relationships with family members and society, young adults resorted to cheat their families, which led to conflicts and quarrels when money was borrowed or was stolen for gambling. In terms of negative impact on young adults' education, there were some cases of missing classes, falling asleep during studying, bad school records, being warned by teachers and family members, being arrested because of gambling and tendencies toward other risky behaviors such as addiction to smoking cigarette drinking alcohol and other types of addiction.

Keyword : factors affecting gambling, gambling behavior, gambling impact

บทนำ

การพนันนับว่าเป็นกิจกรรมที่อยู่คู่กับมนุษย์ ทุกสังคม เชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ และทุกอารยธรรมมานานนับพัน ๆ ปี หลักฐานทางโบราณคดีมากมายทั้งจากบันทึกของชาวจีนโบราณหรือโบราณวัตถุ เช่น ลูกเต๋าและกระดานที่ใช้เล่นเกมพนันอายุ 1,000-2,000 ปี ที่ถูกค้นพบตามแหล่งอารยธรรมต่าง ๆ ตั้งแต่ยุคเมโสโปเตเมียเรื่อยมา ชี้ให้เห็นว่าคนยุคโบราณก็นิยมการพนันขั้นต่อไม่ต่างจากคนยุคปัจจุบันเลย (ผาสุก พงษ์ไพจิตร และคณะ, 2546)

คนไทยก็นิยมเล่นการพนันมาตั้งแต่สมัยดึกดำบรรพ์แล้วกล่าวกันว่าคนไทยสามารถเล่นพนันกันได้ทุกเรื่องและการพนันได้แพร่กระจายเข้าสู่ทุกวงการแม้แต่วงการศาสนา พระจำนวนหนึ่งก็นิยมไปห่วยทั้งที่กระทำโดยตรงหรือผ่านสื่อ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ในจดหมายเหตุของซิมองเดอลาลูแบร์ เอกอัครราชทูตฝรั่งเศสสมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 เข้ามาเจริญไมตรีในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ปี 2230 ลาลูแบร์ได้บันทึกไว้ว่า ชาวสยามรักการเล่นการพนันเหลือเกินจนกระทั่งฉิบหายขายตนหรือไม่ก็ขายบุตรธิดาของตน (กิติกร มีทรัพย์, 2551)

นอกจากนี้จากงานวิจัยของ (นิศาชล ลีรัตนการ, 2547) ได้นำเสนอข้อค้นพบ ได้แก่ เพศชายมีความน่าจะเป็นในการเล่นพนันมากกว่าเพศหญิง กลุ่มผู้มีรายได้สูงมีความน่าจะเป็นในการเล่นพนันมากกว่าผู้มีรายได้ต่ำ อย่างไรก็ตามผู้มีรายได้ต่ำมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการเล่นพนันต่อรายได้สูงกว่า การศึกษาที่สูงขึ้นทำให้มีพฤติกรรมการเล่นพนันลดลง ผู้ที่มีสถานภาพสมรสน่าจะมีความน่าจะเป็นในการเล่นพนันสูง

กว่าผู้ที่มีสถานภาพโสด เป็นหม้าย หย่าร้างหรือแยกกันอยู่ ผู้ที่มีอายุระหว่าง 20-50 ปี มีความน่าจะเป็นในการเล่นพนันสูงสุดอย่างไรก็ตามการพนันกลับมิได้อยู่ในสถานะที่จะดำรงอยู่อย่างเชิดหน้าชูตาได้สมกับความนิยมที่ได้รับแต่กลับกลายเป็นกิจกรรมใต้ดินที่อยู่ในสถานะสิ่งต้องห้ามเป็นอบายมุขที่ขัดต่อหลักศีลธรรมในทุกศาสนาเพราะก่อให้เกิดผลกระทบต่อความเป็นปกติสุขของประชาชน

จากการศึกษาของ (สังศิต พิริยะรังสรรค์, 2546) ได้ทำการศึกษาเศรษฐกิจผิดกฎหมายบางประเภทในเมืองไทย โดยทำการศึกษาเศรษฐกิจการพนันและพฤติกรรมการเล่นพนันในสังคมไทยด้วยการสำรวจตามระเบียบวิธีวิจัยจากผู้บริหารเพื่อให้ผลการศึกษาที่ได้เป็นตัวแทนของประชากรทั่วประเทศช่วงเดือนมิถุนายน 2543-พฤษภาคม 2544 จำนวนตัวอย่าง 5,000 ตัวอย่าง มีข้อค้นพบที่สำคัญคือ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 74 เคยเล่นการพนัน และเหตุผลในการเล่นการพนันพบว่า การเสี่ยงโชคเป็นเหตุผลที่ถูกระบุมากที่สุดถึงร้อยละ 83 รองลงมาร้อยละ 31 เหตุผลเพื่อความตื่นเต้นและเพลิดเพลินและเหตุผลเพื่อเป็นการหารายได้เสริม ร้อยละ 7 และจากการศึกษา ได้ผลเกี่ยวกับประเภทของการพนันพบว่า มีผู้เล่นหวยใต้ดินประมาณ 23.7 ล้านคน ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลประมาณ 21.2 ล้านคน หวยอมสินประมาณ 7.8 ล้านคน บ่อนการพนันมีผู้เล่นประมาณ 4.2 ล้านคน หวย ชกส. ประมาณ 3.6 ล้านคน หวยหุ้นประมาณ 2.0 ล้านคน พนันฟุตบอลประมาณ 2.0 ล้านคน ทางด้านลักษณะของ

ผู้เล่นพนันพบว่า ผู้ที่มีการศึกษาในระดับต่ำมีส่วนของการเล่นการพนันสูงกว่าผู้มีการศึกษาสูง และเพศชายมีแนวโน้มที่จะใช้จ่ายเพื่อเล่นการพนันสูงกว่าเพศหญิงที่ระดับรายได้เดียวกัน และพบว่าผู้มีรายได้น้อยมีแนวโน้มที่จะใช้จ่ายในการเล่นการพนันสูงกว่าผู้มีรายได้สูง นอกจากนี้ยังพบว่า การเล่นการพนันเพิ่มขึ้นตามอายุและเมื่ออายุเพิ่มขึ้นถึงระดับหนึ่ง คือ 50 ปีการเล่นการพนันจะเริ่มลดลง

เมื่อพิจารณาในกลุ่มเด็กและเยาวชนเกี่ยวกับพฤติกรรมการเล่นพนันในประเทศไทย (สัญญา บุนนาค, 2553) จากผลการสำรวจพฤติกรรมการเล่นพนันของเด็กเยาวชนพบว่า เด็กก่อนมัธยมศึกษาเล่นพนันบอลร้อยละ 6.64 หวยบนดินร้อยละ 6.25 และส่ง SMS ซิงโซคร้อยละ 32.01 ส่วนเด็กมัธยมศึกษาพบพฤติกรรมการเล่นพนันบอลร้อยละ 18 หวยบนดินร้อยละ 20 และส่ง SMS ซิงโซคร้อยละ 33 ผลสำรวจแสดงตัวเลขให้เห็นว่าการพนันได้เข้ามาพัวพันในชีวิตของเด็กมากขึ้น ซึ่งน่าเป็นห่วงมากเพราะสถิติของแต่ละระดับชั้นการศึกษาแสดงสัดส่วนการเกี่ยวข้องในแต่ละประเภทการเล่นพนันที่สูงขึ้น

เมื่อพิจารณาเด็กหรือเยาวชนถึงปัจจัยสาเหตุที่ทำให้เด็กเล่นการพนันและผลที่เกิดขึ้นจากการเล่นพนัน (เสริมบุญผดุงจิตานนท์, 2532) ได้ทำการศึกษาวิจัย “แนวความคิดและพฤติกรรมเกี่ยวกับการพนันของเด็กและเยาวชน” โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 15-20 ปี จำนวน 1,000 คน ผลการศึกษาพบว่า เพศชายมีประสบการณ์พฤติกรรมการพนันมากกว่าเพศหญิง และความรู้สึกรู้สึกของเด็กและเยาวชนว่าถูกควบคุมดูแลมากจนเกินไป อาจมีพลังเพียงพอที่จะทำให้เด็กแก้ความรู้สึกแบบนั้นด้วยพฤติกรรมการพนัน และในผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มนักเรียนนักศึกษา ยังพบประเด็นที่สำคัญ คือ นักเรียนและนักศึกษายังมีอายุมากขึ้นก็ยิ่งเสี่ยงมากขึ้นหรือประสบการณ์มากขึ้นตามการเจริญวัย และยังมึ้น้องมากเท่าไรก็จะมีประสบการณ์ในด้านการเล่นพนันขึ้นต่อหรือการเสี่ยงโชคมากขึ้นเท่านั้น และความไม่สมหวังในเรื่องสำคัญ ๆ ของชีวิตมีโอกาสที่จะทำให้นักเรียนและนักศึกษานั้นไปหาพฤติกรรมการพนันเพื่อเป็นการชดเชยสิ่งที่ขาดไป

นอกจากนี้จะสังเกตเห็นได้ถึงพฤติกรรมไม่เหมาะสมของเด็ก หรือเยาวชนที่เล่นการพนันที่แสดงออกให้พบเห็นอยู่เป็นประจำได้แก่ (ก) การหมกมุ่นกับการพนัน เช่น หมกมุ่นกับประสบการณ์การเล่นพนันที่ผ่านมา และการวางแผนการ

เผชิญโชคครั้งต่อไป หรือครุ่นคิดวิธีที่จะได้เงินจากการพนัน (ข) การเล่นการพนันด้วยวงเงินที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อให้ได้รับความตื่นเต้นตามที่ต้องการ (ค) การควบคุม ลดหรือหยุดเล่นการพนันไม่ได้ (ง) ความรู้สึกกระวนกระวายหรือหงุดหงิดขณะที่กำลังพยายามลดหรือหยุดการพนัน (จ) เมื่อเสียเงินจากการพนันจะกลับมาพนันในวันถัดมาเพื่อแก้ตัว และ (ฉ) โทกสมาคมิก ในครอบครัวหรือคนอื่นว่าตนเองไม่ได้พัวพันกับการพนัน เป็นต้น

เมื่อพิจารณาถึงความสำคัญของพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน ตามแนวความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมของวัยรุ่น ความสำคัญของพฤติกรรมเด็กวัยรุ่นจะแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ 1) ความสำคัญระดับตัวเด็กวัยรุ่น และ 2) ความสำคัญระดับประเทศ ในความสำคัญระดับตัวเด็ก กล่าวคือ พฤติกรรมเด็กวัยรุ่นเป็นพื้นฐานของชีวิตในวัยผู้ใหญ่ ประสบการณ์ที่เด็กวัยรุ่นได้รับในช่วงนี้จะช่วยพัฒนาศักยภาพทั้งมิติด้านปริมาณ และคุณภาพทางด้านร่างกายอารมณ์สังคมและสติปัญญาของตัวเด็กวัยรุ่นเองและศักยภาพที่พัฒนาแล้วในวัยรุ่นก็จะ เป็นพื้นฐานของชีวิตในวัยผู้ใหญ่ต่อไป

สำหรับความสำคัญระดับประเทศ พฤติกรรมเด็กและเยาวชนเป็นเครื่องชี้ขนาดของชาติ จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (2555-2559) การพัฒนาเด็กและเยาวชน เป็นกระบวนการระยะยาว ซึ่งครอบคลุมมิติหลัก 4 ประการ คือ การอยู่รอด การคุ้มครอง การพัฒนา และการมีส่วนร่วมตามที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กและเยาวชน การทำให้ประเด็นของเด็กและเยาวชนเป็นส่วนสำคัญจะมีผลอันสำคัญต่อการวางกรอบการพัฒนาในระยะ 5 ปี ข้างหน้าแผนที่มีความสำคัญหน่วยงานหลักซึ่งรับผิดชอบการจัดทำแผน คือ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็กและเยาวชนจึงถือว่าเป็นเวลาที่เหมาะสมที่จะสร้างวิสัยทัศน์ระยะยาว สำหรับเด็กและเยาวชนในประเทศไทย โดยระดมสรรพกำลังจากทุกภาคส่วนของสังคมทั่วประเทศ และให้ความสำคัญกับบทบาทของเด็กและเยาวชนในกระบวนการดังกล่าว วิสัยทัศน์นี้จะเป็นประโยชน์ในการเพิ่มเติมประเด็นเด็กและเยาวชน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555) ดังนั้น รัฐบาลจึงต้องตระหนักถึงพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน ทั้งนี้ เนื่องจากการกระทำของเด็กและเยาวชนจะเป็นผู้สืบทอดวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ตลอดจนปกป้องรักษาเอกราชและความเป็นชาติไว้

ทั้งจะทำให้สังคมพัฒนาต่อไป จากการตระหนักถึงความสำคัญของพฤติกรรมเด็กและเยาวชนนี้ รัฐบาลจึงมุ่งพัฒนาเด็กและเยาวชนที่อยู่ในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน โดยมุ่งเน้นพัฒนาสุขภาพกายและจิต พัฒนาสติปัญญาและความสามารถ พัฒนาด้านอาชีพ และพัฒนาด้านบุคลิกภาพ ดังนั้นทุกหน่วยงานและทุกสถาบันที่เกี่ยวข้อง เช่น ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน จึงมีหน้าที่ช่วยกันส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมตามศักยภาพสูงสุด ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพจะเห็นได้ว่าไม่เพียงแต่ผู้ใหญ่เท่านั้นที่แสดงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเล่นพินันในหลายรูปแบบ ยังพบว่าเด็กและเยาวชนเองก็มีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกับการพินันในอัตราที่เพิ่มขึ้นทั้งจำนวนเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่การเล่นพินันและประเภทของการพินันที่เล่น การที่เด็กและเยาวชนเมื่อได้เข้าสู่การเล่นพินันแล้วเด็กและเยาวชนจะประสบปัญหาที่ไม่สามารถยับยั้งความต้องการหรือแรงผลักดันที่จะเล่นการพินันอย่างต่อเนื่องต่อไปได้ นำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงที่เป็นปัญหามากขึ้น นอกจากจะสร้างปัญหาต่อสถานะทางสังคม สถานะทางการเงิน อาชีพ การศึกษา ครอบครัว และอนาคตของเด็กและเยาวชน และด้วยความสำคัญของพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน ที่จะเป็พื้นฐานในวัยผู้ใหญ่และความสำคัญของพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนในระดับประเทศ ที่จะเป็เครื่องชี้อนาคตของประเทศ

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงพฤติกรรมการเล่นพินันของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดความคิดเห็นและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนในการเข้าสู่การเล่นพินันและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเล่นพินันเพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการหาวิธีการแก้ปัญหาการเล่นพินันของเด็กและเยาวชนของชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเล่นพินันของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยสาเหตุหรือเอื้อต่อการส่งผลในการเข้าสู่การเล่นพินันของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาผลกระทบของการเล่นพินันที่มีต่อเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาพฤติกรรมการเล่นพินันของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครในครั้งนี้ขอบเขตการวิจัยมีดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

(1) พฤติกรรมการเล่นพินันของเด็กและเยาวชน ประกอบด้วย ระยะที่เริ่มเข้าสู่การเล่นพินัน การเล่นพินันอย่างต่อเนื่อง ความถี่ในการเล่นพินัน ประเภทของการเล่นพินัน และจำนวนเงินที่ใช้เล่นพินันแต่ละครั้ง

(2) ปัจจัยสาเหตุที่ส่งผลต่อเด็กและเยาวชนในการเข้าสู่การเล่นพินัน เป็นปัจจัยที่เอื้อหรือส่งผลให้เกิดการเข้าสู่การเล่นพินันของเด็กและเยาวชน โดยการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยคุณสมบัติด้านประชากรของเด็กและเยาวชน ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา และรายได้ 2) ปัจจัยด้านทัศนคติและแรงจูงใจในการเล่นพินันของเด็กและเยาวชน ประกอบด้วย การเล่นเพื่อการแข่งขัน การระบายความเครียด ความสนุกตื่นเต้นท้าทาย และความรู้สึกเลื่อนลอย 3) ปัจจัยทางด้านสังคม ประกอบด้วย การมีเพื่อนเล่นพินัน สมาชิกในครอบครัวเล่นพินันหรือได้รับการส่งเสริมจากครอบครัวในการเล่นพินัน การอยู่ในชุมชนที่มีการเล่นพินัน และ 4) ปัจจัยด้านโครงสร้าง ประกอบด้วย กฎหมายหรือการควบคุมการเล่นพินัน ช่องทางหรือสถานที่เล่นพินัน ข้อมูลข่าวสารหรือสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับการพินัน

(3) ผลกระทบของการเล่นพินัน ประกอบด้วย ผลกระทบด้านสุขภาพทางอารมณ์และสุขภาพกาย ผลกระทบด้านปฏิสัมพันธ์กับครอบครัวและสังคมผลกระทบด้านพฤติกรรมเด็กเกรหรือการศึกษา

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้คือ เด็กและเยาวชนอายุ 15-25 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร รวมจำนวน 957,500 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2553) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มาจากกลุ่มประชากรข้างต้นคือ เด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ทำการศึกษาปีการศึกษา 2557

วิธีดำเนินการวิจัย

กำหนดการศึกษาเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ

(Qualitative Research) การวิจัยเชิงปริมาณออกแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการเล่นพินและผลกระทบจากการเล่นพิน และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการเล่นพินกับพฤติกรรมการเล่นพิน และระหว่างพฤติกรรมการเล่นพินกับผลกระทบต่อการเล่นพินส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการนำข้อมูล ที่ได้จากการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) มาวิเคราะห์ในรายละเอียดเพื่อเป็นส่วนเติมเต็มของการวิจัยเชิงปริมาณโดยมีขั้นตอน ดังนี้

ประชากรเป้าหมาย

ประชากรในการศึกษารุ่นนี้ คือ เด็กและเยาวชนที่เล่นพินอายุ 15-25 ปี ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 (“เด็ก” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์และ “เยาวชน” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ถึงยี่สิบห้าปีบริบูรณ์) โดยผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 15-25 ปี นั้น ได้กำหนดตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 เหตุที่ผู้วิจัยได้กำหนดช่วงอายุ 15-25 ปี เป็นกลุ่มประชากรที่ศึกษานั้น เนื่องจากเด็กและเยาวชนเข้าสู่ช่วงวัยรุ่นและกำลังจะเข้าสู่ผู้ใหญ่ซึ่งต้องคอยระมัดระวังและควบคุมดูแลพฤติกรรมที่มีความเสี่ยงต่อการเล่นพินอย่างใกล้ชิด

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์จากประชากรตามกลุ่มเป้าหมาย โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการใช้ตารางของ Taro Yamane ด้วยการคำนวณขนาดตัวอย่าง (วิชิต อุอัน, 2550) จากประชากรเป้าหมายเด็กและเยาวชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร 957,500 คน ดังนี้

ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มจากประชากร คือ เด็กและเยาวชนอายุ 15-25 ปี ที่เล่นพินในเขตกรุงเทพมหานครและกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการใช้ตารางของ Taro Yamane (วิชิต อุอัน, 2550) ที่ค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ราย และทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) ระยะเวลา ในการดำเนินการวิจัย ปีการศึกษา 2557

สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยสัมภาษณ์เชิงลึกเด็กและเยาวชนจำนวน 20 รายโดยผู้วิจัยได้พยายามจัดระเบียบวิธีการศึกษาเช่นเดียวกับลักษณะพฤติกรรมนิยมแบบธรรมชาติโดยพยายามก้าวเข้าสู่โลกของเด็กและเยาวชนที่เล่นพินทั้งนี้เพื่อที่จะทำความเข้าใจพฤติกรรม อันจะนำไปสู่การค้นพบซึ่งเงื่อนไขและปัจจัยที่ทำให้เด็กและเยาวชนเหล่านี้มีพฤติกรรมการเล่นพินและจะทำให้ทราบถึงสภาพและวิถีการดำเนินชีวิต ทั้งนี้การศึกษาพฤติกรรมและวิถีการดำเนินชีวิต ทำให้สามารถวิเคราะห์ถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ได้ในการศึกษาจุดแรกที่จะต้องตระหนักก็คือผู้วิจัยจะต้องวางตัวเป็นกลางในขณะที่ทำการศึกษาพฤติกรรมการเล่นพินของเด็กและเยาวชนโดยไม่มีอคติต่อโลกทัศน์หรือวัฒนธรรมย่อยของพวกเขา และมองธรรมชาติ ของพฤติกรรมต่าง ๆ จากทัศนคติ และความรู้สึกรักคิดของเขาเอง โดยอาศัยข้อมูลจากการสังเกตและการสัมภาษณ์ ความรู้เกี่ยวกับความหมายภายในวัฒนธรรมสามารถที่จะรับรู้ได้โดยผ่านการติดต่อสื่อสารทางภาษา หรือการพูดคุยกับประชากรและในขณะที่เดียวกันก็จะต้องสังเกตจากพฤติกรรมอย่างเอาใจใส่ ทั้งคำพูด การแสดงท่าทางการใช้สัญลักษณ์ และปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการปฏิสังสรรค์ระหว่างผู้วิจัยกับประชากรทั้งนี้เพื่อที่จะค้นพบความหมายโดยนัยด้วย เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้วิจัยจึงใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วมควบคู่ไปกับการสัมภาษณ์ประชากร จะกลายเป็นผู้แสดง ผู้ซึ่งจะกลายเป็นวัตถุแห่งการสังเกตภายในสถานการณ์และเป็นผู้ให้ข้อมูลด้วย ซึ่งจะทำให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ มีความสมเหตุสมผลและน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้นจากที่ได้กล่าวมาแล้ว การใช้วิธีการการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) ซึ่งเป็นการสังเกตที่ผู้สังเกตเข้าไปใช้ชีวิตร่วมกับกลุ่มเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมการเล่นพินโดยมีการร่วมทำกิจกรรมด้วยกัน และพยายามให้กลุ่มผู้ถูกสังเกตยอมรับว่าผู้สังเกตมีสถานภาพบทบาทเช่นเดียวกับตน (สุภางค์ จันทวานิช, 2531) กล่าวคือ ในการเข้าไปสังเกตกลุ่มประชากรเด็กและเยาวชนที่เล่นพินผู้วิจัยจะเข้าไปในฐานะพี่หรือเพื่อน เป็นที่ปรึกษาให้ความรู้และให้ความช่วยเหลือในแง่ของระเบียบวิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วมนั้นจะประกอบด้วย กระบวนการ 3 ขั้นตอนคือการสังเกต การซักถาม และการ

จดบันทึก นอกเหนือจากการเฝ้าดูแล้วผู้วิจัยอาจจะซักถาม บางสิ่งบางอย่างที่ไม่อาจเข้าใจได้จากการสังเกตซึ่งก็คือการ สัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการนั่นเองการสังเกตเช่นนี้จะทำให้ ผู้วิจัยได้ข้อมูล ที่แท้จริงเนื่องจากผู้ถูกสังเกตจะไม่ทราบว่ ตนถูกสังเกต ดังนั้นพฤติกรรมที่แสดงออกมาจะเป็นไปตาม ธรรมชาติตามที่ผู้ศึกษาได้สร้างกรอบในการสังเกตไว้

ในการวิเคราะห์ทางสถิติ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปลักษณะปัจจัยส่วนบุคคลของ ของเด็กและเยาวชน ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้ และ ข้อมูลในส่วนของพฤติกรรมการเล่นพนัน รวมถึงข้อมูลการ ประเมินค่าการให้น้ำหนักความสำคัญในตัวแปรที่เป็นสาเหตุ ที่ส่งผลต่อการเล่นพนัน การประเมินค่าน้ำหนักของผลลัพธ์ ที่ได้รับการเล่นพนันของเด็กและเยาวชน ซึ่งสรุปการใช้ สถิติได้ ดังนี้

1.1 ใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ เพื่ออธิบายลักษณะ ของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง และข้อมูลลักษณะทั่วไปของ ตัวแปรต่าง ๆ ในการศึกษา ได้ปัจจัยสาเหตุด้านทัศนคติ ด้าน สังคม เป็นต้น

1.2 ใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) เพื่อวัดระดับ การให้น้ำหนักในตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้มาตรวัดประเมินค่าแบบ ลิเคิร์ต (Likert Scale) ได้แก่ ตัวแปรทัศนคติ ผลลัพธ์จากการ เล่นพนัน เป็นต้น ด้วยวิธีการคำนวณดังนี้ (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2545)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อ การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา และทำการ ทดสอบสมมติฐาน โดยกำหนดระดับนัยสำคัญ 0.5 หรือระดับ ความเชื่อมั่น 95% โดยสรุปการใช้สถิติเชิงอนุมานได้ ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : One Way ANOVA) ด้วย สถิติการทดสอบ F-statistic สำหรับการทดสอบสมมติฐาน ความสัมพันธ์ โดยการทดสอบค่าเฉลี่ยการให้น้ำหนักใน ตัวแปรสาเหตุที่ส่งผลต่อการเล่นพนันระหว่างกลุ่มตัวอย่าง ที่มากกว่าสองกลุ่มซึ่งได้จำแนกออกตามปัจจัยคุณสมบัติด้าน ประชากรของเด็กและเยาวชนซึ่ง ได้แก่ กลุ่มอายุ ระดับการ ศึกษา รายได้ และการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ โดย

การทดสอบค่าเฉลี่ยการให้น้ำหนักในผลลัพธ์จากการพนัน ต่อพฤติกรรมการเล่นพนัน เช่น จำนวนประเภทการพนันที่ เล่น เป็นต้น

กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยการทดสอบ แบบจับคู่ทีละคู่ (Multiple Comparison) ด้วยวิธี Least Significant Difference (LSD) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

2.2 Independent t-test ทดสอบความแตกต่าง ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระกันตาม ตัวแปรเพศ โดยการทดสอบค่าเฉลี่ยการให้น้ำหนักในตัวแปร สาเหตุที่ส่งผลต่อการเล่นพนัน และการให้น้ำหนักใน ผลกระทบจากการพนันจำแนกออกตามเพศ

2.3 สถิติทดสอบ Chi-Square ทดสอบความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรสองตัวแปรที่เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของเด็กและเยาวชนเขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กและเยาวชนที่เล่นพนันเป็น เพศชาย ร้อยละ 98.2 มีอายุโดยเฉลี่ย 19 ปี ศึกษาอยู่ในปัจจุบัน ร้อยละ 83.5 ส่วนที่เหลือ 16.5 ไม่ได้ศึกษา เด็กและเยาวชน ส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือ ปวช. เด็กและเยาวชนมีรายได้สูงสุดไม่เกิน 6,000 บาท ต่อเดือน โดยมีรายได้จากผู้ปกครองเป็นรายได้หลักส่วนรายได้ จากการทำงานล่วงเวลาเป็นรายได้เสริม

พฤติกรรมการเล่นพนันของเด็กและเยาวชนและ ปัจจัยสาเหตุ

ระยะเริ่มเล่นพนันและการพนันต่อเนื่องจากการ ศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนเริ่มเล่นพนันที่อายุโดยเฉลี่ย 13 ปี และเริ่มเมื่ออายุน้อยที่สุด 11 ปี ซึ่งตั้งเป็นข้อสังเกต ได้ว่าเด็กและเยาวชนเริ่มเล่นพนันตั้งแต่อายุน้อย คือ ใน ช่วงเด็กก่อนเป็นวัยรุ่นและพบว่าเด็กและเยาวชนเพศชาย เริ่มเล่นพนันในอายุน้อยกว่าหรือเร็วกว่าเพศหญิงอย่าง มีนัยสำคัญ และพบว่าโดยส่วนใหญ่ร้อยละ 76.0 เมื่อเริ่ม เข้าสู่การเล่นพนันแล้วจะมีการเล่นต่อเนื่องจากการเริ่ม เล่นครั้งแรกนี้เลย และพบเช่นกันว่าเด็กและเยาวชน เพศชายจะมีโอกาสเล่นพนันต่อเนื่องมากกว่าเพศหญิงอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาปัจจัยสาเหตุที่นำเด็กและเยาวชนเข้าสู่การพนัน นอกจากความแตกต่างด้านเพศที่เด็กและเยาวชนเพศชายจะเข้าสู่การพนันที่เร็วกว่าแล้ว พบว่าการชักชวนของเพื่อนเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เด็กและเยาวชนเข้าสู่การพนันที่เร็วขึ้น รวมทั้งการมีแหล่งพนันในชุมชน การมีทัศนคติเชิงใจเช่นการเห็นเป็นช่องทางหาเงิน และการมีรายได้ที่ได้รับความนิยมมาก จะส่งผลให้เด็กและเยาวชนเข้าสู่การพนันที่เร็วขึ้นเช่นกัน นอกจากนี้โดยการทดสอบเฉพาะปัจจัยการมีสมาชิกครอบครัวเล่นพนัน พบว่าการมีสมาชิกครอบครัวที่เล่นพนันจะส่งผลให้เด็กและเยาวชนเริ่มเล่นพนันเร็วขึ้นอีกเช่นกัน อย่างไรก็ตามพบว่าปัจจัยที่ทำให้เด็กและเยาวชนเข้าสู่การพนันช้าลง ได้แก่ การที่เด็กและเยาวชนตระหนักถึงการถูกกวาดขันดูแล การควบคุมการเล่นพนัน ทั้งจากครอบครัวสถานศึกษา หน่วยงานสังคม และกฎข้อบังคับกฎหมาย

พิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเล่นพนันต่อเนื่องของเด็กและเยาวชน นอกจากความแตกต่างด้านเพศเช่นเดียวกับการเริ่มต้นเล่นพนันที่พบว่าเด็กและเยาวชนเพศชายมีแนวโน้มที่เล่นพนันต่อเนื่องจากการเริ่มเล่นพนันที่มากกว่าแล้ว พบว่า การที่ในชุมชนมีแหล่งหรือสถานที่เล่นพนันหรือรับพนัน ทัศนคติเชิงใจ เช่น การเห็นเป็นช่องทางหาเงิน หรือต้องการเงินที่เสียไปคืน รายได้ต่อเดือนที่มาก การมีสมาชิกครอบครัวเล่นพนัน ในชุมชนมีผู้เล่นพนันจำนวนมาก และการมีเพื่อนที่เล่นพนันจะส่งผลให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมการพนันที่ต่อเนื่องเพิ่มมากขึ้น ซึ่งอาจนำไปสู่พฤติกรรมการติดพนัน

ซึ่งผลการศึกษากการเริ่มต้นเล่นการพนันและพฤติกรรมการพนันต่อเนื่องข้างต้นพบว่า ตัวแบบเพื่อนสนิทมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการพนันกล่าวคือ การมีเพื่อนสนิทที่เล่นการพนัน ทำให้เกิดโอกาสที่จะมีพฤติกรรมการพนันสูงขึ้นและพบว่าตัวแบบ พ่อแม่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการพนัน ของวัยรุ่นตอนปลาย

ผลการศึกษาเรื่องเพศกับการพนันมีความแตกต่างกันบ้างตามการศึกษาของฟิชเชอร์ (Fisher, 1994) ที่เห็นว่าไม่ว่าเพศหญิงหรือเพศชายไม่มีความแตกต่างกันในเรื่อง (ก) ความถี่ของการเล่นพนัน (ข) ขอบเขตของการเข้าไปมีส่วนร่วมในการเล่นพนัน (ค) ค่าใช้จ่าย และ (ง) การเลือกกิจกรรมของการพนัน ความแตกต่างทางเพศจะค่อย ๆ ลดน้อยลงไปเมื่อผู้เล่นมีอายุเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามสำหรับผลการศึกษา

นี้ที่พบความแตกต่างระหว่างเพศ ในพฤติกรรมการพนันที่เด็กและเยาวชนเพศชายจะมีความเข้มข้นในพฤติกรรมการพนันที่มากกว่าเพศหญิง สามารถพิจารณาเหตุผลสนับสนุนได้เนื่องจากบริบท ของสังคมและวัฒนธรรมของประเทศ ที่เด็กและวัยรุ่นเพศหญิงจะถูกกวดขัน ดูแล ฝึกระวัง มากกว่าเด็กและเยาวชนเพศชาย ทั้งจากครอบครัว สถานศึกษาหรือหน่วยสังคม เป็นผลให้โอกาสความน่าจะเป็นต่อพฤติกรรมการพนันของเด็กและเยาวชนเพศหญิงน้อยกว่าเพศชาย

ประเภท สถานที่ ความถี่และค่าใช้จ่ายในการพนันจากการศึกษาพบว่าเด็กและเยาวชนมีความหลากหลาย ในประเภทการพนันที่เล่น โดยเฉลี่ยเด็กและเยาวชนแต่ละรายการเล่นพนันจำนวน 4 ประเภท โดยเด็กและเยาวชนแต่ละรายการเล่นพนันตั้งแต่ 2 ประเภทจนถึง 9 ประเภท และที่เห็นได้ชัด คือ เด็กและเยาวชนเล่นการพนันมากกว่า 2 ประเภท จำนวนมากกว่าร้อยละ 95 ซึ่งประเภทการพนันเด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างทุกรายการเล่นพนันคือไพ่ ประเภทพนันรองลงมาคือการเล่นบอล (การแข่งขันกีฬา) สลากกินแบ่ง และอุปกรณ์การเล่นไฟฟ้า (ตู้ม้า)

นอกจากนี้การศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนเพศชายจะมีจำนวนประเภทการพนันที่มากกว่าเพศหญิงอย่างน้อยสำคัญ และเยาวชนที่มีอายุมากขึ้นจะสัมพันธ์กับจำนวนประเภทการพนันที่เล่นมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเช่นกัน ซึ่งเป็นไปตามบริบทสังคมของเพศดังที่กล่าวมา และเด็กและเยาวชนที่มีอายุมากขึ้นก็จะมีประสบการณ์ในการพนันที่เพิ่มมากขึ้นเช่นกัน

ด้านสถานที่หรือช่องทางการเล่นพนัน การศึกษาพบว่าเด็กและเยาวชนมีช่องทางหรือสถานที่การพนันเฉลี่ยต่อรายเท่ากับ 1.4 แห่ง สถานที่การพนันอันดับหนึ่งคือ บ้านเพื่อนหรือที่พักอาศัยของเพื่อน รองลงมา คือ บ้านที่พักอาศัย สถานที่ที่เปิดให้เล่นพนัน (เช่นบ่อน) ทางอินเทอร์เน็ต โทรศัพท์ SMS

พิจารณาความถี่ในการเล่นพนัน พบว่า เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 72 เล่นการพนัน อย่างน้อย 1-3 วันต่อสัปดาห์ และเล่นพนันตั้งแต่ 4 วันจนถึงทุกวัน ในสัปดาห์จำนวนร้อยละ 27.3 ซึ่งในจำนวนนี้ เด็กและเยาวชนที่เล่นพนันทุกวันในสัปดาห์เป็นจำนวนถึงร้อยละ 10 เมื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความถี่ในการเล่นพนันของเด็กและเยาวชน พบว่าปัจจัยการมีสังคมเพื่อนที่

เล่นพนันของเด็กและเยาวชนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้เด็กและเยาวชนเล่นพนันที่บ่อยมากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นไปตามพฤติกรรมการเล่นแบบการได้รับแบบอย่างและการเข้ากลุ่มสังคม และการพิจารณาปัจจัยคุณสมบัติด้านประชากรของเด็กและเยาวชนต่อความถี่ในการเล่นพนันการศึกษาพบว่า เพศของเด็กและเยาวชนส่งผลต่อความถี่ในการเล่นพนัน โดยเพศชายจะมีความถี่ในการเล่นพนันมากกว่าเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งเป็นไปตามเพศสภาพและบริบททางสังคมตั้งที่กล่าวมาแล้ว และการสนับสนุนจากผลงานการศึกษาที่ชี้ให้เห็นน้ำหนักที่มากกว่าของเด็กและเยาวชนเพศชายต่อการพนันดังกล่าว

ปัจจัยอายุของเด็กและเยาวชนที่ส่งผลต่อความถี่ในการเล่นพนันที่มากขึ้น เช่นเดียวกับความหลากหลายในประเภทการพนันที่เล่นของเด็กและเยาวชน นอกจากนี้ปัจจัยด้านสถานะการศึกษา พบว่าเด็กและเยาวชนที่ไม่ได้ศึกษาอยู่ในปัจจุบันจะมีแนวโน้มความถี่ในการเล่นพนันที่มากกว่าเด็กและเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในปัจจุบันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งมองได้ว่า ถ้าเด็กและเยาวชนผู้หนึ่งที่ไม่ได้ศึกษาอยู่ในปัจจุบันและยังไม่มีการทำหรือหน้าที่รับผิดชอบอื่นใด เด็กและเยาวชนผู้นี้อาจมีเวลาว่างที่จะใช้ไปเพื่อการพนันได้ง่าย ซึ่งในการศึกษานี้ให้น้ำหนักมากกว่ากรณีที่เด็กและเยาวชนยังอยู่ในภาคการศึกษาเด็กและเยาวชนจะยังคงอยู่ใกล้ชิดกับการกวดขันดูแลที่มากกว่า ทำให้มีโอกาสในการเล่นพนันลดลง

ทางด้านจำนวนเงินที่ใช้จ่ายการเล่นพนันในแต่ละครั้ง โดยรวมเด็กและเยาวชนจำนวนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 69 ใช้จ่ายในการเล่นพนันครั้งละไม่ต่ำกว่า 500-2,000 บาท ปัจจัยที่ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายในการเล่นพนันในแต่ละครั้งพบว่า การมีสังคมเพื่อนที่เล่นพนันของเด็กและเยาวชนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายในการเล่นพนันในแต่ละครั้งจำนวนมาก และได้รับอิทธิพลเสริมในทางเพิ่มขึ้นจากปัจจัยครอบครัวที่เล่นพนัน ชุมชนที่เล่นพนันและการมีสถานที่พนันในชุมชน และพบว่าเด็กและเยาวชนที่มีรายได้มากกว่า มีแนวโน้มที่เด็กและเยาวชนจะใช้จ่ายในการเล่นพนันแต่ละครั้งเพิ่มขึ้นด้วย ทางด้านปัจจัยคุณสมบัติด้านประชากร พบความสัมพันธ์ด้านเพศของเด็กและเยาวชนต่อค่าใช้จ่ายในการเล่นพนัน โดยเด็กและเยาวชนเพศชายมีแนวโน้มที่จะใช้จ่ายในการเล่นพนันมากกว่าเพศหญิง

ผลกระทบของการเล่นพนันจากพฤติกรรมการเล่นพนันของเด็กและเยาวชน

ผลกระทบด้านอารมณ์และสุขภาพกายของเด็กและเยาวชน จากการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนรู้สึกว่าได้รับผลกระทบนี้มาก จากการติดพันและสูญเสียความมั่นใจในการเล่นพนัน การมีอารมณ์เสียเครียดระหว่างเล่นพนันหรือรอผลพนัน ทุกข์ใจกังวลใจหลังการเล่นพนัน และเกิดอาการเจ็บป่วยทางร่างกาย ผลการศึกษาแสดงว่าผลกระทบเหล่านี้มาจากความสัมพันธ์ของพฤติกรรมความถี่ในการเล่นพนัน หรือการเล่นพนันในจำนวนครั้งที่มากขึ้นหรือเล่นบ่อยขึ้น และเป็นผลกระทบที่เสริมเพิ่มขึ้นจากการเล่นพนันในประเภทการพนันที่หลากหลายมากขึ้น ทำให้เด็กและเยาวชนต้องใช้เวลาและความคิดในการที่จะเอาชนะการพนันแต่ละประเภทเพิ่มจำนวนครั้งขึ้น นอกจากนี้ความสัมพันธ์ระหว่างผลกระทบด้านอารมณ์และสุขภาพกายกับเพศของเด็กและเยาวชน ผลการศึกษาจะเห็นได้ว่าผลกระทบที่เกิดกับเด็กและเยาวชนเพศชายจะรุนแรงกว่าเพศหญิง ทั้งนี้เป็นผลมาจากพฤติกรรมการเล่นพนันของเพศชายที่มากกว่าดังกล่าวมาแล้วนั่นเอง และเห็นได้ว่าเด็กและเยาวชนยังมีความรู้สึกว่าผลกระทบที่เกิดปัญหากับสุขภาพทางกายมีความสำคัญน้อยกว่าผลกระทบทางด้านสุขภาพทางอารมณ์ ซึ่งผลกระทบด้านสุขภาพกายและอารมณ์นี้ชี้ว่าความเครียดในหมู่ผู้เล่นการพนันมีปัญหามากกว่าผู้ที่ไม่เล่นการพนันหรือผู้ที่ไม่เล่นพนันน้อย

ผลกระทบด้านปฏิสัมพันธ์กับครอบครัวและสังคมของเด็กและเยาวชน จากการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนรู้สึกว่าได้รับผลกระทบนี้ในลำดับมาก ได้แก่ การโกหก การทะเลาะกับคนในครอบครัว การขโมยเงินของคนในครอบครัว เพราะผลจากการพนัน และการต้องกู้ยืมเงินมาเพื่อการเล่นพนัน รองลงมา ได้แก่ การเป็นภาระทางการเงินกับครอบครัว การหาเงินโดยวิธีที่มีขอบ ปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัว กลุ่มเพื่อนหรือกลุ่มสังคมการไม่ได้รับความเชื่อถือจากครอบครัว เพื่อนหรือกลุ่มสังคม และในลำดับสุดท้ายระดับน้อยคือ การทำให้ครอบครัวพลอยได้รับความเสื่อมเสียชื่อเสียง ซึ่งจากผลการศึกษาชี้ให้เห็นได้ว่าเด็กและเยาวชนมองผลกระทบจากการเล่นพนันเกิดขึ้นเฉพาะตนและไม่ให้น้ำหนักในผลกระทบที่เกิดขึ้นกับบุคคลอื่นหรือสังคม และมักจะมีทัศนคติว่า การพนันจะได้หรือเสียก็แต่ของตน

เด็วคนอื่นไม่เกี่ยวข้อง ส่วนผลกระทบด้านพฤติกรรมเด็ก เกรหรือการศึกษาของเด็กและเยาวชน จากการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนรู้สึกว่าการเกิดผลกระทบนี้ในลำดับปานกลาง ได้แก่ การขาดเรียน การเสียสมาธิหรือล้าระหว่างเรียนจาก ผลของเล่นการพนัน

สรุปผลการวิจัย

สภาพสังคมของเด็กและเยาวชนกับการพนัน

กลุ่มตัวอย่างเด็กและเยาวชนเขตกรุงเทพมหานคร 400 ราย ส่วนใหญ่ร้อยละ 26.5 มีเพื่อนสนิทที่เล่นพนันเป็น จำนวนมาก และในภาพรวมเยาวชนมากกว่าร้อยละ 50 มี เพื่อนสนิทที่เล่นพนันตั้งแต่จำนวนปานกลางจนถึงมีเพื่อน แทบทุกคนเล่นพนัน และเยาวชนส่วนใหญ่ร้อยละ 77.0 ถูก เพื่อนชักชวนให้เล่นการพนัน ด้านครอบครัวของเด็กและ เยาวชน พบว่าร้อยละ 75.5 มีสมาชิกในครอบครัวที่เล่นพนัน มีเพียงร้อยละ 24.5 ที่สมาชิกในครอบครัวไม่ได้เล่นพนัน และ พบว่ามีเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 10 ที่สมาชิกในครอบครัว ชักชวนให้เล่นพนัน ด้านชุมชนที่อาศัยของเด็กและเยาวชน พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 57.5 อาศัยอยู่ในชุมชนที่สมาชิก ของชุมชนร้อยละ 10-50 มีการเล่นพนัน และเยาวชน ร้อยละ 29.0 อยู่ในชุมชนที่สมาชิกของชุมชนมากกว่าร้อยละ 50 เล่นพนัน นอกจากนี้พบว่าเด็กและเยาวชนเกือบทั้งหมด คือร้อยละ 93 อยู่ในชุมชนที่มีแหล่งหรือสถานที่พนันในชุมชน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเล่นพนัน

ปัจจัยด้านทัศนคติและแรงจูงใจในการเล่นการพนัน ของเด็กและเยาวชนโดยเด็กและเยาวชนในภาพรวมให้ น้ำหนักต่อปัจจัยด้านทัศนคติแรงจูงใจในการเล่นพนันในระดับ ปานกลางที่ค่าเฉลี่ย 3.16 ซึ่งแยกประเด็นแรงจูงใจในการเล่น การพนันที่ให้น้ำหนักในระดับมากที่สุด ได้แก่ แรงจูงใจเพราะ เห็นว่าเป็นช่องทางหาเงินและแรงจูงใจเพราะต้องการเงินที่ เสียไปคืน ส่วนแรงจูงใจที่ให้น้ำหนักรองลงมาในลำดับมาก ได้แก่ แรงจูงใจเพราะความสนุกสนานท้าทาย ให้น้ำหนักใน ลำดับปานกลางคือ แรงจูงใจเพราะภาวะเลือนลอยไม่มีอะไร ทำและที่ให้น้ำหนักในลำดับน้อย ได้แก่ แรงจูงใจเพราะชอบ เสี่ยง แรงจูงใจเพราะต้องการหรือแสดงถึงการเข้าร่วมในกลุ่ม และแรงจูงใจเพราะต้องการคลายเครียดตามลำดับ

ปัจจัยด้านสังคมที่ส่งผลต่อการเล่นการพนันของเด็ก และเยาวชนในภาพรวมเด็กและเยาวชนในกลุ่มตัวอย่างให้

น้ำหนักต่อปัจจัยด้านสังคมที่ส่งผลในการเล่นพนันอยู่ที่ลำดับ มากด้วยค่าเฉลี่ย 3.62 โดยประเด็นที่ให้น้ำหนักในระดับมาก ที่สุด คือ การมีเพื่อนเล่นพนันส่งผลให้เล่นพนันที่ให้น้ำหนัก รองลงมาในลำดับมาก ได้แก่ ชุมชนมีการเล่นพนัน สมาชิก ครอบครัวเล่นพนัน และเพื่อนชักชวนเล่นพนันส่งผลให้เล่น พนัน ส่วนลำดับสุดท้ายที่ให้น้ำหนักในลำดับน้อย คือ สมาชิก ครอบครัวชักชวนส่งผลให้เล่นพนัน

ปัจจัยด้านโครงสร้างต่อการเล่นการพนันของเด็ก และเยาวชน ในภาพรวมเด็กและเยาวชนให้น้ำหนักต่อปัจจัย ด้านโครงสร้างที่ส่งผลในการเล่นพนันอยู่ที่ระดับ ปานกลาง ด้วยค่าเฉลี่ย 3.17 โดยประเด็นที่ให้น้ำหนักระดับมาก คือ การได้รับสื่อข่าวสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับแหล่งพนันวิธีพนัน ประเด็นที่ให้น้ำหนักรองลงมาในลำดับปานกลาง ได้แก่ สถานที่/ช่องทางในการเล่นพนันปลอดจากการควบคุมดูแล ความ หละหลวมไม่เคร่งครัดต่อการบังคับใช้กฎหมาย การขาดการ กวดขันดูแลจากครอบครัวหรือสถานศึกษาส่งผลให้เล่นพนัน และระดับสุดท้าย คือ การไม่มีเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายใน การสอดส่องควบคุมส่งผลให้เล่นพนัน

ผลกระทบของการเล่นพนัน

ผลกระทบด้านอารมณ์และสุขภาพกายในภาพรวม เด็กและเยาวชนให้น้ำหนักต่อผลกระทบจากการเล่นพนัน ด้านอารมณ์และสุขภาพกายอยู่ที่ระดับปานกลางด้วย ค่าเฉลี่ย 3.33 โดยประเด็นที่ให้น้ำหนักผลกระทบในระดับมาก ได้แก่ เคยคิดเลิกพนันแต่เลิกไม่ได้ทำให้สูญเสียความมั่นใจ และปล่อยเลยตามเลย อารมณ์เสียเครียดระหว่างเล่นพนัน หรือรอผลพนัน ทุกข์ใจ กังวลใจ เครียดหลังการเล่นพนัน และ ที่ให้น้ำหนักผลกระทบรองลงมาในระดับปานกลาง ได้แก่ งต/อดหรือทานอาหารแบบเร่งรีบเพราะเล่นพนัน อดนอนหรือ ไม่ได้พักผ่อนเพราะการเล่นพนัน และระดับสุดท้ายที่ให้น้ำหนัก ผลกระทบในระดับน้อยคือประเด็น เจ็บป่วย (เช่น ปวดหลัง) จากการเล่นพนัน

ผลกระทบด้านปฏิสัมพันธ์กับครอบครัวและสังคม ของเด็กและเยาวชน ในภาพรวมเด็กและเยาวชนให้น้ำหนัก ต่อผลกระทบจากการเล่นพนันด้านปฏิสัมพันธ์กับครอบครัว และสังคมอยู่ที่ระดับ ปานกลางด้วยค่าเฉลี่ย 3.25 ประเด็น ที่ให้น้ำหนักผลกระทบในระดับมาก ได้แก่ ประเด็นการ โทกหกคนในครอบครัวเพื่อการไปเล่นพนัน การทะเลาะกับ คนในครอบครัวเพราะการเล่นพนันการขโมยเงินของ

คนในครอบครัวเพราะผลจากการเล่นพนัน และต้องกู้ยืมเงินมาเพื่อการเล่นพนัน ส่วนที่ให้น้ำหนักผลกระทบต่อวงใน ระดับปานกลาง ได้แก่ การพนันทำให้เป็นภาระทางการเงินกับครอบครัว ทำให้มีปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัว ทำให้มีปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนหรือกลุ่มสังคม ทำให้เพื่อนหรือกลุ่มสังคมไม่เชื่อถือ เคยหาเงินโดยวิธีที่มีขอบเพื่อนำมาใช้เล่นพนัน การเล่นพนันทำให้คนในครอบครัวไม่เชื่อถือในตัวเรา และระดับสุดท้ายให้น้ำหนักผลกระทบต่อในลำดับน้อย คือ การเล่นพนันทำให้ครอบครัวหรือสมาชิกในครอบครัวพลอยได้รับความเสื่อมเสียชื่อเสียง

ผลกระทบด้านพฤติกรรมเด็กเกรหรือการศึกษาของเด็กและเยาวชนในภาพรวมเด็กและเยาวชนให้น้ำหนักต่อผลกระทบต่อการเล่นพนันด้านพฤติกรรมเด็กเกรหรือการศึกษาของเด็กและเยาวชนอยู่ในระดับ ปานกลาง ด้วยค่าเฉลี่ย 2.90 โดยให้น้ำหนักผลกระทบต่อที่เกิดขึ้นในระดับปานกลางทั้งหมด เรียงลำดับ ได้แก่ การขาดเรียนเพราะไปเล่นการพนัน การเสียสมาธิหรือหลับในระหว่างเรียนจากผลของการเล่นพนัน ผลการเรียนตกต่ำลงเมื่อเทียบกับเพื่อนจากผลการเล่นพนัน การถูกกล่าวโทษว่ากล่าวตักเตือนจากอาจารย์/ครอบครัวหรือถูกจับกุมเป็นผลจากการเล่นพนัน และสุดท้ายคือผลของการเล่นพนันทำให้เข้าสู่พฤติกรรมเสี่ยง เช่น บุหรี่ สุรา พฤติกรรมเสพติดอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ประเด็นที่ค้นพบ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ประเด็นเรื่อง การเริ่มต้นเล่นพนันของเด็กและเยาวชน ซึ่งจากการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนมีอายุเริ่มเล่นพนันตั้งแต่ยังเด็กและพบว่าการเริ่มเข้าสู่การพนันในวัยเด็กหรือการเข้าสู่การพนันที่เร็วมากขึ้น มีความสัมพันธ์อย่างมากกับการมีสมาชิกครอบครัวที่เล่นพนัน กลุ่มเพื่อนเล่นพนัน การอยู่ในชุมชนที่เล่นพนัน ซึ่งได้ผลการศึกษาทำนองเดียวกันทั้งในและต่างประเทศ ประเด็นเรื่องการเริ่มต้นเล่นพนันของเด็กและเยาวชน เป็นเรื่องที่จะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากพฤติกรรมการเล่นพนัน เมื่อเริ่มต้นการพนันแล้วจะเกิดการเล่นพนันต่อเนื่องและมักจะเพิ่มความถี่และความหลากหลายในการเล่นพนันที่สูงมากขึ้น

จากความสัมพันธ์อย่างมากของการเข้าสู่การพนันของเด็กและเยาวชน กับการมีสมาชิกครอบครัวที่เล่นพนัน การมีกลุ่มเพื่อนที่เล่นพนันหรืออยู่ในชุมชนที่เล่นพนัน จึงควรหาแนวทางป้องกันอันดับต้น ๆ ในอันที่จะไม่ให้เกิดรูปแบบการพนันหรือตัวอย่างในการพนันแก่เด็กและเยาวชน นอกจากนี้ในปัจจุบันจะพบเด็กและเยาวชนเริ่มเล่นการพนันตั้งแต่อายุน้อยและมีโอกาสที่จะเป็นคนเล่นการพนันอย่างจริงจังอันจะเป็นปัญหาที่มีมากขึ้นในอนาคต ดังนั้น ประเด็นการเริ่มเข้าสู่การพนันของเด็กจึงควรเป็นประเด็นสำคัญอันดับต้น ๆ สำหรับการจัดการปัญหาการพนันในเด็กและเยาวชน ซึ่งนอกจากจะต้องให้ความสำคัญของปัญหาไปที่ตัวเด็กและเยาวชนเองแล้ว จำเป็นต้องให้ความสำคัญรวมไปถึงครอบครัว สังคมกลุ่มเพื่อน และสภาพชุมชนของเด็กและเยาวชนด้วย ซึ่งการที่จะศึกษาหรือจัดการปัญหาการพนันของเด็กและเยาวชน โดยผ่านเรื่องครอบครัววิทยการเป็นต้นแบบหรือตัวอย่างจากครอบครัวโดยเฉพาะ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง และการศึกษาพฤติกรรมตัวแบบ พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงจากกลุ่มเพื่อนและเด็กและเยาวชน เพื่อจะให้เกิดผลในการนำไปสู่การปฏิบัติต่อปัญหาการพนันของเด็กและเยาวชนอาจจำเป็นต้องอาศัยเวลาในระยะยาว

อย่างไรก็ตามจากการศึกษานี้พบว่า ปัจจัยด้านโครงสร้าง ได้แก่ การใช้อำนาจการควบคุม การกวดขันดูแล ทั้งจากเจ้าพนักงานตามกฎหมาย เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ จากครอบครัวหรือผู้ปกครอง และจากสถานศึกษา อาจารย์ สรรวัตรนักเรียน รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายหรือกฎระเบียบจะมีผลในการชะลอ หรือยับยั้งการเริ่มเข้าสู่การพนันของเด็กและเยาวชนได้อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น การนำแนวคิดหรือผลของปัจจัยด้านโครงสร้าง คือ การใช้อำนาจ การควบคุม การกวดขันดูแล ทั้งจากครอบครัว สถานศึกษา และการใช้กฎหมาย มาพิจารณาใช้ให้เข้มแข็งเพิ่มมากขึ้นจากปัจจุบัน ซึ่งสามารถกระทำได้เร็วและครอบคลุมกว้างขวางจะมีผลให้ปัญหาการเข้าสู่การพนันของเด็กและเยาวชนเบาบางลง รวมถึงการขยายขอบเขตการจำกัด การควบคุมดูแล และการกวดขันไปถึงแหล่งหรือโลกที่ส่งเสริมการพนันให้ลดน้อยลง เช่น สถานพนัน สถานพนันที่มีสถานบันเทิงบังหน้า สื่อโฆษณาหรือสิ่งพิมพ์ที่ส่งเสริมการพนัน และเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญที่ควรขยายวงกว้างในการให้ความสนใจที่เข้มแข็งและครอบคลุมมากขึ้นไปในระดับประณมและมัธยมต้น

นอกเหนือจากระดับเด็กและเยาวชน เนื่องจากการเข้าสู่การพนันที่เร็วขึ้นในปัจจุบันของเด็กและเยาวชน ซึ่งสอดคล้องตามผลการศึกษานับพันที่พบว่า การพนันนั้นแพร่หลายขยายตัวมากยิ่งขึ้นมีสาเหตุมาจากกลไกควบคุมชี้แนะและบังคับจากครอบครัวพ่อแม่ครูอาจารย์กฎหมายอ่อนแอตลอดจนกลไกส่งเสริมการพนันมีมากขึ้น (อมร รักษาสมัย, 2540) นอกจากนี้จากการศึกษาชี้ว่าอายุส่งผลต่อพฤติกรรมการเล่นพนันที่มากขึ้น ดังนั้นหากเด็กและเยาวชนเริ่มเข้าสู่การพนันในอายุน้อยลงและคงอยู่ในวงจรการพนันนี้ จะยิ่งก่อให้เกิดการพนันเพิ่มมากขึ้นตาม และขยายวงไปสู่ประชากรในวัยที่สูงกว่าระดับเด็กและเยาวชน เมื่อเด็กและเยาวชนนี้อายุเพิ่มขึ้น เช่นปัญหาการพนันในระดับวัยทำงาน เป็นต้น และก็จะกลายเป็นตัวแบบการพนันสำหรับเด็กและเยาวชนรุ่นต่อ ๆ มา

นอกจากนี้ ควรให้มีความร่วมมือระหว่างเจ้าพนักงานตามกฎหมาย เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ กับสถานศึกษาที่จะร่วมมือกันกวดขันดูแล พฤติกรรมการพนันของเด็กและเยาวชน ซึ่งในปัจจุบัน เป็นไปได้อย่างมากที่สถานศึกษาจะจัดการรวมถึงอาจปิดกั้นปัญหาการพนันของเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา เนื่องจากเกรงการเสื่อมเสียชื่อเสียงของสถานศึกษา ดังนั้น การจัดให้เกิดความร่วมมือระหว่างเจ้าพนักงานตามกฎหมาย กับสถานศึกษา ในอันที่จะป้องปรามการพนันของเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะยับยั้งการเข้าสู่วงจรพนันของเด็กและเยาวชน ทั้งนี้รวมทั้งการจัดให้เกิดความร่วมมือและความเข้าใจร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว และอาจรวมไปถึงสถานศึกษากับชุมชนรอบสถานศึกษา

2. ประเด็นการเล่นพนันต่อเนื่องของเด็กและเยาวชน หรือสำนวนที่ว่า “ผีพนันเข้าสิง” ซึ่งการศึกษาพบว่าพฤติกรรมการเล่นพนันต่อเนื่องจากการเริ่มเล่นพนันของเด็กและเยาวชนมีสัดส่วนสูงมาก และมีความสัมพันธ์อย่างมากกับปัจจัยตัวแบบเพื่อนที่เล่นพนัน ครอบครัวที่เล่นพนัน ชุมชนที่เล่นพนัน ทำนองเดียวกับประเด็นการเริ่มเล่นพนัน ซึ่งกล่าวได้ว่า เมื่อเด็กและเยาวชนเริ่มเล่นพนันแล้ว ความน่าจะเป็นสูงมากที่จะมีพฤติกรรมพนันต่อเนื่องและพฤติกรรมติดพนันในที่สุด สาเหตุของคนติดพนัน มักมีประสบการณ์ในวัยเด็ก ซึ่งจากกรณีศึกษาของเซียนพนันส่วนใหญ่ เคยมีประสบการณ์ในวัยเด็กเช่นเดียวกันโดยเริ่มต้นจากการเล่นเล็ก ไม่พึ่งพาตัวเอง เพื่อฝึก และหวังพึ่งโชคชะตา และสาเหตุส่วนใหญ่มาจาก

สภาพแวดล้อมของชุมชนกลุ่มเพื่อน รวมไปถึงครอบครัว ดังนั้น การจัดการปัญหานี้โดยการควบคุมการเริ่มเล่นพนันในช่วงต้นจะส่งอย่างยิ่งต่อปัญหาการพนันของเด็กและเยาวชน และเมื่อเสริมด้วยข้อเสนอการให้ใช้ปัจจัยด้านโครงสร้าง คืออำนาจ การควบคุม การกวดขันดูแล ให้เข้มแข็งขึ้นในระยะสั้นตามข้อเสนอแนะข้างต้น เพราะนอกจากจะส่งผลทั้งในการชะลอการเริ่มเข้าสู่การพนันของเด็กและเยาวชนแล้วยังส่งผลในการลดพฤติกรรมการพนันต่อเนื่องของเด็กและเยาวชนได้เช่นกัน

3. ประเด็นเกี่ยวกับเพศของเด็กและเยาวชน ซึ่งการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนเพศชายจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเล่นพนันมากกว่าเด็กและเยาวชนเพศหญิง เนื่องจากบริบทของสังคมและวัฒนธรรม อย่างไรก็ตามแนวโน้มในอนาคตความเป็นเพศจะมีความเท่าเทียมมากขึ้น อาจเป็นเหตุให้พฤติกรรมการเล่นพนันของเพศหญิงและเพศชายไม่แตกต่างกัน ดังเช่นผลการศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา และสหราชอาณาจักร และผลความแตกต่างด้านพฤติกรรมการเล่นพนันระหว่างเพศจะลดลงเมื่ออายุเพิ่มมากขึ้น ซึ่งในที่นี่ไม่ได้แสดงว่าพฤติกรรมการเล่นพนันของเพศชายลดลง แต่เป็นเพราะพฤติกรรมการเล่นพนันของเพศหญิงเพิ่มมากขึ้นจนใกล้เคียงเพศชาย นั่นแสดงว่าพฤติกรรมการพนันโดยรวมจะขยายวงมากขึ้นนั่นเอง นอกจากนี้ปัญหาผลกระทบจากการพนันยังไม่มีการศึกษาที่เปรียบเทียบผลกระทบจากการพนันระหว่างเพศ แต่มีแนวโน้มที่ตั้งเป็นสมมติฐานได้ว่าผลกระทบจากการพนันของเพศหญิง ทางด้านพฤติกรรมต่อเนื่อง ปัญหาต่อเนื่อง จะมีมากกว่า และเห็นได้จากปัญหาการค้าประเวณีในหมู่วัยรุ่นเพศหญิง ปัญหายาเสพติดของวัยรุ่นเพศหญิง และอาจรวมถึงปัญหาการค้ำมนุษย์ ดังนั้นจึงควรมีแนวทางที่จะชะลอ หรือบรรเทาการเข้าสู่การพนันของเด็กและวัยรุ่นเพศหญิงในปัจจุบัน ควบคู่ไปกับการชะลอการเริ่มเข้าสู่การพนันของเด็กและเยาวชนข้างต้น

4. ประเด็นด้านรายได้ของเด็กเยาวชนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเล่นพนัน ซึ่งการศึกษายังไม่สามารถชี้ชัดได้ในประเด็นที่เป็นเหตุปัจจัยให้เข้าสู่การพนันของเด็กและเยาวชน แต่สามารถชี้ได้ว่าการมีรายได้ที่มากจะมีแนวโน้มใช้จ่ายในการเล่นพนันที่มากขึ้น อย่างไรก็ตามเป็นไปได้ที่ระดับของรายได้ของเด็กและเยาวชนในแต่ละระดับจะส่งต่อพฤติกรรมการเล่นพนันของเด็กและเยาวชนแต่ละราย

แตกต่างกันดังได้กล่าวมาแล้ว ดังนั้นการศึกษานี้จึงมีข้อเสนอว่าควรที่จะเพิ่มความสนใจไปที่แหล่งที่มาของรายได้ที่เด็กและเยาวชนจะได้รับ และจำนวนเงินที่เพียงพอสำหรับการใช้จ่ายประจำวันของเด็กและเยาวชน ไม่ให้มากหรือน้อยเกินไป และควรมุ่งเน้นในการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้หารายได้เสริมจากการทำงานเพิ่มเติม ไม่ว่าจะเป็นการทำงานในสถานศึกษาหรือนอกสถานศึกษา เพื่อให้ทราบถึงการหารายได้ที่เป็นผลตอบแทนจากการทำงาน ไม่ใช่จากการเสี่ยงในการเล่นพนัน นอกจากนี้การทำงานเสริมเพิ่มเติมยังมองได้ว่า เด็กและเยาวชนจะต้องใช้เวลาที่มีไปในการทำงาน และจะไม่มีเวลาว่างที่จะเล่นพนัน นอกจากนี้การทำงานและอยู่ในสถานที่ทำงาน ยังเป็นกลไกควบคุมดูแลได้อีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเรียนรู้การจัดสรรเงินเพื่อการใช้จ่ายให้เหมาะสมกับวัยและฐานะ

นอกจากนี้ การมีรายได้ที่มากของเด็กและเยาวชน มีความน่าจะเป็นที่จะโน้มไปสู่พฤติกรรมการเล่นพนันที่มากขึ้น จึงอาจจำเป็นต้องคำนึงถึงแหล่งที่มาของรายได้ โดยเฉพาะรายได้จากการกู้ยืมเพื่อการศึกษา ที่ควรให้ความสนใจคือ เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ที่มีความเป็นไปได้ที่เด็กและเยาวชนที่เล่นพนันอาจนำเงินส่วนนี้ไปใช้เพื่อการพนัน ซึ่งอาจเป็นผลให้การให้เงินกู้ยืมในลักษณะนี้ ที่ไม่มีการควบคุม ดูแลการใช้จ่ายที่ทั่วถึง ครอบคลุม อาจนำไปสู่การส่งเสริมการเล่นพนันในเด็กและเยาวชน

อย่างไรก็ตามในทางตรงกันข้ามจากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการกวดขัน ดูแล ควบคุม จะส่งผลให้ค่าใช้จ่ายต่อครั้งในการเล่นพนันน้อยลง ดังนั้น ในทางอ้อมถ้าผู้ปกครอง ครอบครัว สถานศึกษา รวมถึงหน่วยงานที่ให้เงินทุนเพื่อการศึกษา มีการควบคุม ตรวจสอบ ดูแลการใช้จ่ายเงินของเด็กและเยาวชน ก็จะเป็นทางหนึ่งในการลดทอนปัญหาพนันในเด็กและเยาวชน

5. ประเด็นผลกระทบของการเล่นพนันจากพฤติกรรมการเล่นพนันของเด็กและเยาวชน จากการศึกษา มักจะพบว่า กลุ่มที่เล่นพนันมากจะมีปัญหามากกว่ากลุ่มที่ไม่เล่นพนันหรือผู้ที่เล่นพนันน้อย รวมถึงมีความพยายามที่จะฆ่าตัวตาย หรือไม่มีความสุขในช่วงเวลาที่ผ่านมา มีพฤติกรรมไม่ดีด้วยการหยิบบัตร/ลักเงินจากครอบครัว จนถึงการโดนจับจากการกระทำความผิดเพื่อเอาเงินไปใช้ในการพนัน มีปัญหาเรื่องมนุษยสัมพันธ์ลักษณะของการหลีกเลี่ยงการมีความ

สัมพันธ์กับผู้อื่น และมีพฤติกรรมเสี่ยง ดังต่อไปนี้ (1) ต่อต้านสังคม (2) ตีมีสุรา (3) สูบบุหรี่ (4) ใช้ยาเสพติดหรือสิ่งเสพติด และ (5) มีมุมมองในเชิงลบเกี่ยวกับโรงเรียน มีระดับความมุ่งมั่นต่ำและมองไม่เห็นคุณค่าของการทำกิจกรรมทางการศึกษา และขาดสิ่งจูงใจในการศึกษามาก

อย่างไรก็ตามการศึกษาชี้ว่าเด็กและเยาวชนมองผลกระทบจากการพนันเหล่านี้เกิดขึ้นเฉพาะตนและไม่ให้น้ำหนักในผลกระทบที่เกิดขึ้นกับบุคคลอื่นหรือสังคม มักจะมีทัศนคติว่า การพนันจะได้หรือเสียก็เดือดร้อนกับตนคนเดียวคนอื่นไม่เกี่ยวข้อง

ดังนั้น ควรให้ความสำคัญต่อการให้ความรู้ถึงผลกระทบของการพนันที่ถูกต้องที่มีใช้เกิดขึ้นกับผู้เล่นพนันเท่านั้น แต่เกิดผลกระทบต่อครอบครัว บุคคลอื่น สังคมในระดับชาติ แก่เด็กและเยาวชนทั้งที่ยังมิได้เข้าสู่วงการพนัน และที่เข้าสู่การพนัน รวมถึงเด็กและเยาวชนที่อาจถูกจับกุมหรือถูกควบคุมเกี่ยวกับการพนัน

ข้อเสนอสำหรับการศึกษาต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยด้านรายได้ที่ได้รับต่อพฤติกรรมการพนัน โดยเริ่มจากการเป็นเหตุให้เล่นพนัน และการเพิ่มพฤติกรรมการพนัน ในวัยแต่ละวัย เพื่อจะหาช่วงจำนวนเงินของรายได้ที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัย ที่จะไม่เป็นเหตุเสริมกระตุ้นให้เข้าสู่การพนัน ซึ่งตั้งสมมติฐานได้ว่าในรายได้ระดับหนึ่ง ๆ จะเป็นจุดที่เสริมให้เข้าสู่การพนันในด้านเหตุผลที่ว่ารายได้ไม่พอใช้จ่ายจึงเห็นเป็นช่องทางหาเงินเพิ่ม หรือในระดับรายได้หนึ่งหากมากกว่านี้จะมีเงินเหลือเพื่อนำไปใช้เล่นพนันเพิ่มเติมเพื่อเสี่ยงโชค รวมทั้งควรศึกษาประกอบกับภาพรวมการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน

2. ควรศึกษาปัจจัยด้านโครงสร้างการควบคุม กวดขัน ดูแล ที่ทำให้มีผลต่อการยับยั้ง การลด การชะลอพฤติกรรมการเล่นพนันในแต่ละกลุ่มอายุของเด็กและเยาวชน เพื่อจะได้พัฒนาแนวทางในการวางแผนควบคุม กวดขัน ดูแล ที่สอดคล้องกับวัย และบริบทของแต่ละกลุ่มอายุ แทนที่จะใช้มาตรการเดียวกันทุกกลุ่ม นอกจากนี้ควรศึกษาถึงการจัดการด้านโครงสร้างที่นอกเหนือจากการควบคุม กวดขัน ดูแล โดยใช้แนวคิดในการชดเชยพฤติกรรมการพนัน เช่น การจัดกิจกรรมในสถานศึกษา และมีรายได้หรือรางวัลเพื่อชดเชยสิ่งที่คาดหวังจากการพนันของเยาวชน

3. ควรศึกษาแนวโน้มพฤติกรรมการเล่นพนันระหว่างเพศชายและเพศหญิงในระยะยาว ประกอบกับการคาดการณ์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระหว่างเพศชายและ

เพศหญิงในระยะยาวและงานศึกษาผลกระทบจากการเล่นพนันโดยเปรียบเทียบระหว่างเพศ และผลกระทบต่อเนื่องสู่ปัญหาอื่น

เอกสารอ้างอิง

- กิติกร มีทรัพย์. (2551). แหล่งที่มา : <http://www.asoke.info/09Communication/> “เงินหมุนพนันบอลนับหมื่นล้าน.” 2551. ไทยโพสต์. แหล่งที่มา : <http://www.thaipost.net/index.asp?bk=thaipost&post>
- นิชาชล ลีรัตนกร. (2547). พฤติกรรมการเล่นพนันในสังคมไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ผาสุก พงษ์ไพจิตร และคณะ. (2546). หวยช่องบ่อนยาบ้าเศรษฐกิจนอกกฎหมายกับนโยบายสาธารณะในประเทศไทย. กรุงเทพฯ.
- ภัทรพร แจ่มใส.(2549). ปัจจัยคัดสรรที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมติดการพนันของวัยรุ่นตอนปลายในกรุงเทพมหานคร. คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจิต อ้วน. (2550). การวิจัยและการสืบค้นข้อมูลทางธุรกิจ. กรุงเทพฯ : พรินท์แอมมี่ (ประเทศไทย).
- ศิริชัย พงษ์วิชัย. (2545). การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สังคีต พิริยะรังสรรค์. (2546). เศรษฐศาสตร์การเมืองว่าด้วยบ่อนการพนันการประชุมรายงานผลการวิจัยเศรษฐกิจนอกกฎหมายและนโยบายสาธารณะในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : ศูนย์ศึกษาเศรษฐศาสตร์การเมืองคณะเศรษฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สัญญา บุณนาค. (2553). “การพนันฟุตบอล.” เนชั่นสุดสัปดาห์แหล่งที่มา : www.nation.com
- สุภางค์ จันทวานิช. (2531). วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสริน ปุณณะหิตานนท์. (2532). การศึกษาแนวความคิดและพฤติกรรมเกี่ยวกับการพนันของเด็ก และเยาวชน. กรุงเทพมหานคร. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2553). รายงานผลการสำรวจเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2551. สำนักสถิติพยากรณ์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ, กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). รายงานสำนักงานสถิติแห่งชาติ. กรุงเทพฯ.
- อมร รักษาสัตย์. (2540). การเมืองการปกครองไทยตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน. กรุงเทพฯ : สมาคมรัฐธรรมนูญเพื่อประชาชน.
- Fisher, S., (1994). “Identifying video game addiction in children and adolescents”. in Addictive Behaviours. 19, 545-553.